

Ewolucja elity władzy w Związku Radzieckim i Rosji jest książką o procesach, jakim podlegały elity rządzące w ZSRR i Federacji Rosyjskiej, o zmianach i kontynuacjach, o rozpadzie supermocarstwa i powstaniu w jego miejsce współczesnej Rosji. Transformacja radzieckiego establishmentu funkcjonującego w ramach systemu nomenklaturowego i nomenklaturowej kultury politycznej, powodowana koniecznością dostosowania się do dynamiki światowych przemian politycznych, gospodarczych, społecznych i ideologicznych, a ponadto wymuszana sytuacją wewnętrzną, doprowadziła do osłabienia władzy centralnej w ZSRR. Towarzyszyła temu emancypacja – zarówno w samym centrum, jak i na peryferiach – imperialnej nomenklatury, dążącej do uzyskania niezależności politycznej i gospodarczej. W wyniku nomenklaturowej rewolucji nastąpił rozpad dotkniętej kryzysem ekonomicznym i ideologicznym federacji radzieckiej, której głównym sukcesorem prawnomiędzynarodowym została odwołująca się do zasad demokratycznych Rosja. Jej nowe elity rządzące stanęły przed bardzo trudnym zadaniem przeprowadzenia młodego i słabego państwa przez proces wielowymiarowej post-imperialnej transformacji systemowej. Reformując stopniowo zagrożony dalszym rozpadem kraj, same ulegały głębokim metamorfozom, ukierunkowanym na powstrzymanie tendencji dezintegracyjnych. Wzmocnienie i okrzepnięcie państwa odbyło się kosztem ograniczenia i koncesjonowania rosyjskiej demokracji. Obecnie priorytetem dla rosyjskich elit władzy, których ideologią jest pragmatyzm, stają się modernizacja kraju oraz działania na rzecz umocnienia międzynarodowej i geopolitycznej pozycji Rosji. O procesach tych traktuje niniejsza książka.

Książkę można uznać za udane politologiczne, i z właściwym nachyleniem socjohistorycznym, vademecum dla tych, którzy chcą w sposób pogłębiony poznać logikę transformacji rosyjskiej od sowietyzmu do post-sowietyzmu w postaci „demokracji suwerennej”. Powiada się, że w Rosji są trzy główne nieszczęścia: duraki, drogi i duraki, którzy pokazywają drogę. Powiedziawszy to, stwierdzam, że monografia, którą polecam, to nader wiarygodny drogowskaz dla badaczy Rosji.

Z recenzji dr. hab. Jarosława Bratkiewicza